EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.10.2023.
COM(2023) 661 final

2023/0378 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 groza attiecībā uz daudzgadu apsekojumu programmām, paziņojumiem par reglamentētu nekarantīnas organismu klātbūtni, pagaidu atkāpēm no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām un šo atkāpju piešķiršanas procedūru noteikšanu, pagaidu prasībām augsta riska augu, augu produktu un citu objektu importam, procedūru noteikšanu augsta riska augu iekļaušanai sarakstā, fitosanitāro sertifikātu saturu, augu pasu izmantošanu un attiecībā uz noteiktām ziņošanas prasībām par norobežotajām teritorijām un kaitīgo organismu apsekojumiem

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Tiesību akti par aizsardzības pasākumiem pret augiem un augu produktu kaitīgajiem organismiem Savienības līmenī tikuši pieņemti kopš 1970. gadiem. Šiem tiesību aktiem ir bijusi liela nozīme lauksaimniecības, ainavas un vides aizsardzībā Savienībā. Pirmā Savienības fitosanitārās politikas izvērtēšana un pārskatīšana tika veikta laikposmā no 2008. līdz 2016. gadam, un tās rezultātā tika pieņemta Eiropas Parlamenta Regula (ES) 2016/2031[1] ("regula"), ar kuru atcēla un aizstāja Padomes Direktīvu 2000/29/EK[2]. Šobrīd šī regula ir Savienības augu veselības politikas pamata tiesiskais regulējums.

Regulas 50. pantā un 79. panta 6. punktā noteica, ka Komisija līdz 2021. gada beigām iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumus par ar importēšanu saistītu pasākumu izpildi un efektivitāti, kā arī pieredzi, ko operatori ieguvuši no augu pasu sistēmas attiecināšanas uz visiem stādāmajiem augiem ("saskaņā ar 50. pantu un 79. panta 6. punktu iesniegtie ziņojumi").

Komisija sniedza šos ziņojumus 2021. gada 10. decembrī.

Ziņojumā par ar importēšanu saistītiem pasākumiem secināts, ka varētu uzskatīt, ka šie ar importēšanu saistītie pasākumi, kā arī augu veselības kontroles iekļaušana Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/625[3] darbības jomā ir sekmējusi mērķu sasniegšanu, proti, uzlabot Savienības fitosanitāro aizsardzību un palielināt proaktīvu rīcību pret kaitīgiem organismiem atbilstīgi Starptautiskās augu aizsardzības konvencijas (*IPPC*) noteikumiem, izmantojot uz risku balstītas un pārredzamas pieejas.

Ziņojumā par augu pasu sistēmas attiecināšanu uz visiem stādāmajiem augiem secināts, ka šī attiecināšana ir palīdzējusi sasniegt regulas mērķus. Konkrētāk tā palielināja aizsardzības pret karantīnas organismiem efektivitāti, uzlaboja gatavību identificēt jaunus augiem kaitīgos organismus, kas rada bažas Savienībai, uzlaboja attiecīgo ieinteresēto personu izpratni un informētības līmeni par augu veselības nozīmi, kā arī palielināja iespējas identificēt kaitīgos organismus.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

[2] Padomes Direktīva 2000/29/EK (2000. gada 8. maijs) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā (OV L 169, 10.7.2000., 1. lpp.).

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

Ziņojumos tika identificētas jomas turpmākām diskusijām, lai uzlabotu augu veselības, kā arī oficiālās kontroles noteikumu efektivitāti un to praktisko īstenošanu. Šīs diskusijas norisinājās 2022. gadā ar dalībvalstu Augu veselības dienestu vadītājiem, kā arī iesaistot Savienības ar augu veselību saistītās asociācijas. Šo diskusiju rezultātā tika secināts, ka nepieciešami noteikti sistēmas uzlabojumi, kurus iespējams panākt, tikai grozot regulu. Šie uzlabojumi attiecas uz nepieciešamību i) sniegt informāciju fitosanitārajā sertifikātā par reglamentētajiem nekarantīnas organismiem (RNKO), ii) ziņot par neatbilstībām RNKO noteikumiem elektroniskās paziņošanas sistēmā (oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēma – *IMSOC*), iii) ieviest procesuālos noteikumus trešo valstu pieprasījumu iesniegšanai un izskatīšanai par pagaidu atkāpēm no importa aizliegumiem, iv) ieviest procedūras augsta riska augu identificēšanai un iekļaušanai sarakstā un v) racionalizēt pienākumu piestiprināt augu pases konkrētiem augiem.

Papildu uzlabojumi tika identificēti, izmantojot elementus, kas izriet no Komisijas pirmajos piecos regulas piemērošanas gados gūtās pieredzes attiecībā uz i) pasākumiem pret kaitīgajiem organismiem, kas kvalificējami kā karantīnas organismi, bet vēl nav pilnībā novērtēti, ii) vajadzību pēc autonomiem aktiem, ar ko pieņem pagaidu atkāpes no importa aizliegumiem un īpašām prasībām attiecībā uz importēšanu, iii) nepieciešamību noteikt pagaidu importa prasības tādu augu, augu produktu vai citu objektu ievešanai Savienībā, kuri ir svītroti no augsta riska augu saraksta, bet kuru fitosanitārais risks nav pilnībā novērtēts, iv) noteikt prasības attiecībā uz trešo valstu ekvivalenci un v) alternatīviem oficiālajiem apliecinājumiem.

Visbeidzot, tika identificēti noteikti ziņošanas elementi, uz kuriem būtu attiecināma Komisijas apņemšanās racionalizēt dalībvalstu un profesionālo operatoru ziņošanas pienākumus, pamatojoties uz tās paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada"[4].

Ziņošanas pienākumu racionalizēšana

Attiecībā uz ziņošanas pienākumu racionalizēšanu Komisija ir uzņēmusies horizontālu iniciatīvu. Savā paziņojumā "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada" tā uzsver, cik svarīga ir regulatīvā sistēma, kas nodrošina, ka izvirzītie mērķi tiek sasniegti ar minimālām izmaksām. Tāpēc tā ir apņēmusies no jauna censties racionalizēt un vienkāršot ziņošanas prasības ar galīgo mērķi samazināt šādu slogu par 25 %, neapdraudot saistītos politikas mērķus.

Tās vispārējie mērķi apkopoti šādi:

a) uzlabot juridisko noteiktību un skaidrību kompetentajām iestādēm un profesionālajiem operatoriem gan Savienībā, gan trešās valstīs;

b) celt Savienības regulatīvo procedūru pārredzamību, elastību un saskanību;

c) ar digitalizācijas palīdzību sniegt ieguldījumu ziņošanas pienākumu un ar tiem saistīto administratīvo uzdevumu racionalizēšanā.

Ziņošanas prasībām ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu tiesību aktu pareizu izpildi un pienācīgu uzraudzību. To izmaksas kopumā lielā mērā kompensē ieguvumi, ko tās sniedz, jo īpaši attiecībā uz galveno politikas pasākumu uzraudzību un atbilstības

[4] Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", COM(2023)168.

nodrošināšanu. Tomēr ziņošanas prasības var arī radīt nesamērīgu slogu ieinteresētajām personām, jo īpaši skarot MVU un mikrouzņēmumus. To kumulācija laika gaitā var radīt liekus, dublējošus vai novecojušus pienākumus, neefektīvu biežumu un laiku vai nepiemērotas datu vākšanas metodes.

Tādējādi priekšlikuma mērķis ir arī racionalizēt ziņošanas pienākumus, izmantojot vairākus pasākumus:

– vairs nevajadzīgo ziņojumu atcelšana;

– informācijas apmaiņas digitalizācija;

– ziņošanas prasību biežuma samazināšana.

Ziņošanas prasības attiecas uz valsts iestādēm un atsevišķos gadījumos netieši uz profesionālajiem operatoriem. Saskaņā ar ierosinātajiem grozījumiem daži ziņošanas pienākumi tiek atcelti, savukārt citi tiek digitalizēti vai tiek samazināts to biežums.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Priekšlikumā ir ieviesti grozījumi, kas skar to noteikumu īstenošanu, kuri veido Savienības augu veselības politiku. Tie nemaina pašu Savienības augu veselības politiku. Tāpēc ierosinātie grozījumi lielā mērā atbilst pašreizējai Savienības augu veselības politikai, un to mērķis ir uzlabot šīs politikas piemērošanu.

Priekšlikumi ziņošanas pienākumiem ietilpst pirmajā Komisijas iniciatīvu pakotnē ziņošanas prasību racionalizēšanai. Tas ir solis pastāvīgā procesā, kurā pašreizējās ziņošanas prasības tiek vispusīgi aplūkotas, lai novērtētu, vai tās joprojām ir relevantas, un padarītu tās efektīvākas.

Priekšlikuma ietekme uz mērķu sasniegšanu politikas jomā būs tikai pozitīva, jo tas palielinās pārredzamību un samazinās administratīvo slogu kompetentajām iestādēm, profesionālajiem operatoriem un Komisijai.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Regulas saskanību ar citām Savienības politikām, kas saistītas ar lauksaimniecību un vidi, piemēram, bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņām, nodrošina tās pastāvošie noteikumi un to īstenošana. Tā kā ierosinātie tehniskie grozījumi nemaina regulas politikas virzienu, atbilstība šīm politikām saglabājas nemainīga.

Komisija nodrošina, ka tās tiesību akti atbilst paredzētajam mērķim un ir vērsti uz ieinteresēto personu vajadzībām. Priekšlikums samazina administratīvo slogu, vienlaikus sasniedzot mērķus saskaņā ar Normatīvās atbilstības un izpildes programmu (*REFIT*). Ierosinātie grozījumi attiecas uz ziņošanas pienākumu racionalizēšanu, vienkāršojot no Savienības tiesiskā regulējuma izrietošo ziņošanas slogu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Ar priekšlikumu tiek grozīta to noteikumu tehniskā īstenošana, kas nepieciešama kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai augu, augu produktu un citu objektu ražošanas un tirdzniecības nozarē Savienībā.

Šajā sakarā izvēlēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 43. panta 2. punkts, kas nodrošina kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai vajadzīgo noteikumu pieņemšanas juridisko pamatu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

  Saskaņā ar LESD 4. panta 2. punkta d) apakšpunktu lauksaimniecības un zivsaimniecības jomā, izņemot jūras bioloģisko resursu saglabāšanu, Savienībai un dalībvalstīm ir dalīta kompetence.

  Kopš Direktīvas 2000/29/EK pieņemšanas un arī saskaņā ar šo regulu visas augu veselības jomas ir lielā mērā reglamentētas Savienības līmenī. Ir pierādījies, ka šiem noteikumiem ir liela nozīme Savienības teritorijas aizsardzībā pret kaitīgiem organismiem un slimībām. Tāpat ierosināto grozījumu mērķus var labāk sasniegt, tikai reglamentējot attiecīgos jautājumus Savienības līmenī.

  Attiecīgās prasības ziņošanas pienākumiem jau ir noteiktas Savienības tiesību aktos. Tāpat to racionalizēšana būtu jāveic Savienības līmenī.

- **Proporcionalitāte**

  Ierosinātie pasākumi attiecas tikai uz darbībām, kas veicamas Savienības līmenī, lai tās būtu efektīvas un lietderīgas. Lai panāktu šo darbību efektivitāti un lietderību, par vispiemērotāko uzskata regulas grozījumu, ņemot vērā, ka priekšlikuma galvenais elements ir pastiprināt saskaņotu pasākumu īstenošanu dalībvalstīm. Regulā noteiktās vienotās prasības ir vienīgais veids, kā nodrošināt augstu kvalitātes līmeni tiem, kuri piemēro regulu, iekšējā tirgus darbību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus operatoriem, kā arī ilgtspējīgu lauksaimniecības un pārtikas ražošanu.

  Ziņošanas prasību racionalizācija vienkāršo tiesisko regulējumu, ieviešot minimālas izmaiņas spēkā esošajās prasībās, kas neietekmē plašākā politikas mērķa būtību. Tāpēc priekšlikums attiecas tikai uz tām izmaiņām, kas ir vajadzīgas, lai nodrošinātu efektīvu ziņošanu, nemainot nevienu no attiecīgo tiesību aktu būtiskajiem elementiem.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

  Priekšlikums ir Eiropas Parlamenta un Padomes regula. Citi līdzekļi nebūtu piemēroti, jo ar priekšlikumu tiek grozīti Eiropas Parlamenta un Padomes regulas pamatnoteikumi, ko Komisija nav pilnvarota panākt ar īstenošanas aktiem.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

  Saskaņā ar 50. pantu un 79. panta 6. punktu iesniegtos ziņojumus papildināja apspriešanās ar ieinteresētajām personām, kas attiecīgā gadījumā ietvēra pieejamo datu vākšanu par importu.

  Ziņošanas pienākumiem *ex post* izvērtējums vai atbilstības pārbaude nav piemērojami.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

  Lai sagatavotu saskaņā ar 50. pantu un 79. panta 6. punktu iesniegtos ziņojumus notika plaša apspriešanās, uzrunājot visas attiecīgās ieinteresētās personas. Pirmajā posmā piedalīties mērķim atbilstošu anketu izstrādē tika uzaicināta Augu veselības ekspertu grupu, kurā ietilpst dalībvalstu kompetentās iestādes augu veselības un augu un meža pavairošanas materiāla sertifikācijas jomā, Eiropas Parlaments un attiecīgās profesionālās asociācijas Savienības līmenī. Kopumā tika sagatavotas 5 sīki izstrādātas anketas par importa procedūrām, importa aizliegumiem, fitosanitārajiem

sertifikātiem importam, oficiālajām kontrolēm un augu pasēm ar kopumā 234 jautājumiem, aptver galvenās ar regulu ieviestās izmaiņas.

Savienības kompetentās iestādes un Savienības līmeņa profesionālās asociācijas ar īpašu uzaicinājumu tika aicinātas piedalīties apspriešanās procesā, savukārt attiecīgās kompetentās iestādes un Savienības līmeņa profesionālās asociācijas informēja valstu asociācijas un atsevišķus Savienības operatorus par iespēju piedalīties apspriešanās procesā, izmantojot atvērtās piekļuves saiti. Izmaiņu ļoti tehniskā rakstura dēļ ļoti maz jautājumi tika uzdoti plašākai sabiedrībai, kas tika uzrunāta ar sociālo mediju starpniecību.

Kopumā tika saņemtas 563 atbildes, kuru detalizēta analīze sniegta 5 tehniskajos ziņojumos[5], kurus sagatavoja Komisijas SANTE ĢD un Kopīgais pētniecības centrs (KPC).

Attiecībā uz ar importēšanu saistītiem notikumiem dalībvalstis pozitīvi uztvēra noteikumus un priekšlikumus, kas sniedza skaidrību par augu veselības kontrolēm un vēl vairāk nostiprinātu ES aizsardzību pret kaitīgiem organismiem. Savienības un dalībvalstu līmeņa asociācijas uzskatīja, ka atsevišķi noteikumi, piemēram, pagaidu aizliegumi attiecībā uz augsta riska augiem, ir radījuši grūtības jau esošajai tirdzniecībai un līdz ar to pieprasīja lielāku juridisko skaidrību un pārredzamību. Asociācijas pieprasīja lielāku juridisko skaidrību un pārredzamību arī attiecībā uz citām procedūrām, kas var pozitīvi veicināt tirdzniecību, piemēram, atkāpēm no pastāvīgiem aizliegumiem. Šis jautājums tiek risināts ar pašreizējo priekšlikumu. Attiecībā uz augu pasēm ieinteresētās personas uzskatīja, ka to piestiprināšana katrai tirdzniecības vienībai rada papildu administratīvo slogu un ar to saistītās izmaksas, kas pārsniedz uztvertos papildu ieguvumus. Arī šis jautājums aplūkots šajā priekšlikumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Papildus ierosinātajiem grozījumiem, kas izriet no saskaņā ar 50. pantu un 79. panta 6. punktu iesniegtajiem ziņojumiem, priekšlikumā iekļauti grozījumi, kas balstīti Komisija pirmajos piecos regulas piemērošanas gados gūtajā pieredzē. Lai gan par šiem priekšlikumiem netika veikta apspriešanās ar ieinteresētajām personām, konkrētie ierosinātie grozījumi attiecas uz procedūrām, kuru īstenošana tika uzskatītas par problemātisku, un to mērķis ir viest juridisko skaidrību un noteiktību kompetentajām iestādēm, operatoriem un trešām valstīm.

Attiecībā uz ziņošanas pienākumiem šie priekšlikumi ir identificēti pēc esošo ziņošanas pienākumu iekšējās pārbaudes un pamatojoties uz pieredzi, kas gūta saistīto tiesību aktu piemērošanā. Tā kā tas ir solis no Savienības tiesību aktiem izrietošo ziņošanas prasību nepārtrauktas novērtēšanas procesā, turpināsies šāda sloga un tā ietekmes uz ieinteresētajām personām pārbaude.

- **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar Komisijas veikto analīzi ierosinātajiem grozījumiem nav būtiskas ekonomiskās, vides vai sociālās ietekmes. Tādēļ Komisija nolēma neveikt priekšlikumā iekļauto mērķtiecīgo tehnisko grozījumu ietekmes novērtējumu.

Priekšlikums daļēji izriet no ziņojumiem, kurus Komisija iesniegusi Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar Regulas 2016/2031 50. un 79. pantu. Tas ir

[5] **Ziņojumi – 2021. gads (europa.eu)**

balstīts arī Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanā gūtajā pieredzē. Ziņojuma sagatavošanas nolūkiem notika plaša apspriešanās ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Pēc šo ziņojumu iesniegšanas Eiropas Parlamentam un Padomei 2021. gada 10. decembrī tika noteiktas jomas, kurām būtu nepieciešama turpmāka apspriešana. Tāpēc 2022. gadā notika pārrunas ar Augu veselības dienestu vadītājiem un ES asociācijām par augu veselību un augu un meža reproduktīvo materiālu, un rezultātā tika secināts, ka ir nepieciešami konkrēti uzlabojumi un tie ir iespējami tikai caur grozījumiem Regulā. Attiecībā uz ziņošanas pienākumiem ierosinātie grozījumi skar ierobežotas un mērķtiecīgas izmaiņas tiesību aktos nolūkā racionalizēt ziņošanas prasības. Tie ir balstīti uz attiecīgo tiesību aktu īstenošanā gūto pieredzi. Šiem grozījumiem nav lielas rīcībpolitiskas ietekmes, taču tās vairo īstenošanas efektivitāti un lietderīgumu. To būtība ir mērķorientēta un nav nepieciešami nekādi īpaši rīcībpolitiski risinājumi, tāpēc ietekmes novērtējums nav vajadzīgs.

Kopumā sagaidāms, ka ierosināto grozījumu ietekme būs minimāla un pozitīva gan kompetentajām iestādēm, gan profesionālajiem operatoriem. Tie samazinās administratīvo slogu, palielinās juridisko skaidrību, kā arī atvieglos attiecīgo preču tirdzniecību.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Priekšlikumā ir ieviesti mērķtiecīgi noteikumi, kas uzlabo jau funkcionējošu sistēmu, pateicoties vienkāršākam, skaidrākam un mazāk apgrūtinošam regulatīvajam režīmam ES operatoriem un kompetentajām iestādēm, kā arī palielinot pārredzamību trešām valstīm.

Attiecībā uz ziņošanas pienākumiem šī priekšlikuma mērķis ir vienkāršot tiesību aktus un mazināt slogu ieinteresētajām personām, jo īpaši administratīvajām iestādēm. Tā mērķis ir līdz minimumam samazināt atbilstības nodrošināšanas izmaksas, mazinot valsts iestāžu administratīvo slogu un darba slodzi, atceļot noteiktus ziņošanas pienākumus. Attiecībā uz pienākuma sniegt ikgadējus ziņojumus par norobežoto teritoriju atrašanās vietām atcelšanu, šo informāciju var izgūt no Komisijas informācijas sistēmas (*EUROPHYT*) ziņošanai par uzliesmojumiem.

Priekšlikuma mērķis ir arī racionalizēt ziņošanas pienākumu attiecībā uz daudzgadu apsekojumu programmām, pagarinot pašreizējo šo apsekojumu veikšanas periodu no 5–7 gadiem līdz 10 gadiem. Tādējādi valstu iestādēm būs papildu laiks attiecīgo apsekojumu veikšanai. Visbeidzot, priekšlikuma mērķis ir digitalizēt dažus ziņošanas pienākumus, ņemot vērā izstrādātās un šobrīd piemērojamās informācijas sistēmas Regulas (ES) 2017/625 vajadzībām, kā arī IT sistēmu augu veselības apsekojumiem. Šāda digitalizācija attiecīgo ziņojumu sniegšanas noteikumu piemērošanu padarītu piemērotāku digitālajai videi.

- **Pamattiesības**

Piedāvātie grozījumi neietekmē Eiropas Savienības Pamattiesību hartas aizsargātās pamattiesības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

  Ziņošanas kārtība ir racionalizēta. Netiek ieviesti grozījumi attiecībā uz īstenošanas plāniem un uzraudzības pienākumiem. Trešām valstīm tiks piešķirts 6 mēnešu pārejas periods attiecībā uz pienākumu fitosanitārā sertifikāta papildu deklarācijā norādīt to piemērotos pasākumus attiecībā uz RNKO noteikumiem.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

  Neattiecas

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

  i) Precizējums par pasākumiem pret kaitīgiem organismiem, kas sākotnēji kvalificējami kā karantīnas organismi, bet vēl nav pilnībā novērtēti.

  Ar regulas 30. pantu Komisija tiek pilnvarota ar īstenošanas aktiem pieņemt pagaidu pasākumus attiecībā uz to kaitīgo organismu radīto risku, kuri vēl nav pilnībā novērtēti un vēl nav reglamentēti kā Savienības karantīnas organismi. Tas ļauj uzskatīt šos kaitīgos organismus par Savienības karantīnas organismiem. Šajā noteikumā nav skaidri norādīts, vai šie pasākumi attiecas arī uz īpašām importa prasībām attiecībā uz augiem un citām precēm.

  Šī iemesla dēļ un lielākas skaidrības labad ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 30. panta 1. punkts, lai precizētu, ka pagaidu pasākumi, kurus paredzēts pieņemt, var attiekties gan uz augu un citu preču iekšējo apriti Savienībā, gan uz to importēšanu Savienībā.

  ii) Grozījumi prasībās attiecībā uz deklarācijām fitosanitārajā sertifikātā par reglamentētajiem nekarantīnas organismiem (RNKO).

  - Regulas 71. panta 1. punktā noteikts, ka trešai valstij ir jāapliecina Savienības karantīnas organismu un reglamentētu nekarantīnas organismu (RNKO) neesamība uz attiecīgajiem augiem un precēm (vai atbilstība to attiecīgajiem tolerances līmeņiem). To apliecina ar standarta izziņu fitosanitārajā sertifikātā par sūtījuma atbilstību gan karantīnas organismu, gan RNKO importa noteikumiem.
  - Saskaņā ar Fitosanitāro pasākumu starptautiskajiem standartiem (*ISPM*) Nr. 12 regulas 71. panta 2. punktā noteikts, ka gadījumā, ja saskaņā ar piemērojamajām īpašajām importa prasībām ir iespējamas vairākas iespējas, trešā valsts fitosanitārajā sertifikātā deklarē, kuru iespēju tā ir piemērojusi, lai nodrošinātu karantīnas organismu neesamību. Taču šis noteikums attiecas tikai uz karantīnas organismiem, ne RNKO.

  Tāpēc ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 71. panta 2. punkts, lai trešās valstis fitosanitārajā sertifikātā deklarētu, kādā veidā ir nodrošināta atbilstība RNKO noteikumiem, ja Savienības tiesību aktos ir paredzētas dažādas iespējas. Šis grozījums atbilstu arī attiecīgajam starptautiskajam standartam.

  iii) Ziņošana par neatbilstībām RNKO noteikumiem elektroniskajā paziņošanas sistēmā (oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēma – IMSOC).

  Saskaņā ar regulu ir pienākums ziņot *IMSOC* par neatbilstību noteikumiem par Savienības karantīnas organismiem (piemēram, par Savienības karantīnas

organismu esamību uz importētajiem augiem). Regulā nav šāda pienākuma attiecībā uz noteikumiem par RNKO.

Šīs prasības attiecībā uz RNKO neesamības rezultātā radušās nesaskaņotas, nedigitalizētas pieejas dalībvalstīs attiecībā uz to, kā ziņot Savienībai un trešai valstij par neatbilstību noteikumiem par RNKO.

Tāpēc ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 37. un 104. pants, lai nodrošinātu, ka Savienībā saskaņoti tiek paziņots par neatbilstību noteikumiem par RNKO, kā arī turpmākajām darbībām. Tādējādi tiks arī nodrošināta atbilstība attiecīgajiem noteikumiem par karantīnas organismiem un kopumā paaugstināts ES fitosanitārās aizsardzības līmenis.

iv) Pilnvarojumu ieviešana Komisijai ar autonomiem aktiem pieņemt pagaidu atkāpes no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām un pagaidu īpašās importa prasības precēm, kas ir svītrotas no augsta riska augu, augu produktu un citu objektu saraksta, bet attiecībā uz kurām kaitīgo organismu risks nav pilnībā novērtēts .

Regulas 40. pantā par aizliegumu no trešām valstīm importēt augus, augu produktus vai citus objektus ir noteikts Komisijas pienākums izveidot vienotu sarakstu ar šiem aizliegumiem. Šie aizliegumi attiecas uz vienu vai vairākiem konkrētiem karantīnas organismiem, tiem nav beigu termiņa, un tie parasti attiecas uz visām vai daudzām trešām valstīm.

Tomēr saskaņā ar SFS noteikumiem trešai valstij jābūt iespējai pieprasīt atkāpi no šiem importa aizliegumiem, ja tā uzskata, ka tai ir ieviesta sistēma, kas var garantēt Savienības prasīto fitosanitārās aizsardzības līmeni. Šādos gadījumos ir jāpiešķir pagaidu atkāpes no attiecīgajiem aizliegumiem.

Līdzīgi kā gadījumā ar atkāpi no importa aizliegumiem ir gadījumi, kad rodas vajadzība piešķirt pagaidu atkāpes no īpašām un līdzvērtīgām prasībām, kas aprakstītas 41. panta 2. punktā minētajā sarakstā. Piemēram, trešā valsts var pieprasīt Savienībai akceptēt alternatīvus pasākumus, ko tā uzskata par efektīviem, lai līdz pieņemamam līmenim samazinātu risku ievest Savienībā augus, augu produktus vai citus objektus ar kaitīgiem organismiem. Ar priekšlikumu tiek ieviesta iespēja pieņemt atkāpi no 41. panta 2. punkta īpašajām prasībām, balstoties uz provizorisko novērtējumu.

Šādas pagaidu atkāpes parasti skar vienu trešo valsti vai tās daļu. Tās būtu jāpiešķir tikai tad, ja ir nodrošināta atbilstība ļoti detalizētām īpašām importa prasībām. Šādas prasības varētu attiekties uz visiem posmiem no ražošanas līdz eksportam uz Savienību, piemēram, uz ražošanas metodēm, apstrādi un citām metodēm, lai mazinātu attiecīgo kaitīgo organismu risku, kā arī uz vizuālām pārbaudēm, paraugu ņemšanu, testēšanu un citiem fitosanitāriem pasākumiem, lai sasniegtu tādu aizsardzības līmeni, ko pieprasa Savienība. Šīs atkāpes būtu jāparedz autonomos aktos uz pagaidu periodu, lai varētu pilnībā novērtēt pasākumu efektivitāti un vajadzības gadījumā elastīgi mainīt nosacījumus vai pašu atkāpi. Tiklīdz pagaidu pasākumi ir noteikti un revidēti un kļūst pieejams pilnīgs novērtējums, atkāpes pagaidu statusu var atcelt. Attiecībā uz precēm, kurām piemēro atkāpes no importa aizliegumiem, šajā brīdī attiecīgā prece no attiecīgās trešās valsts tiks iekļauta īpašo importa prasību sarakstā, kas pieņemts atbilstīgi regulas 41. panta 2. punktam. Tāpat, ja pagaidu atkāpes piemērošanas laikā kļūst skaidrs, ka risks nav samazināts līdz pieņemamam

līmenim, šī atkāpe nekavējoties tiks atcelta un attiecīgā prece no attiecīgās trešās valsts tiks pārvietota uz aizliegto preču sarakstu saskaņā ar regulas 40. pantu.

Papildus atkāpēm no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām, pieredze ar preču svītrošanu no augsta riska augu, augu produktu un citu objektu saraksta ir parādījusi, ka ir gadījumi, kad ir novērtēts preces vispārējais risks, taču nav novērtēti noteikti konstatētie kaitīgie organismi. Līdz ar to, lai varētu pilnībā novērtēt šo kaitīgo organismu risku, jāpieņem pagaidu īpašas importa prasības. Tiklīdz šis risks būs pilnībā novērsts, attiecīgā prece no attiecīgās trešās valsts tiks iekļauta sarakstā, kas pieņemts saskaņā ar regulas 41. panta 2. punktu, vai tai nodrošinās līdzvērtīgumu.

Lai viestu lielāku skaidrību un pārredzamību pagaidu atkāpju no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām piešķiršanas procesā, kā arī īpašu importa prasību un pagaidu īpašo importa prasību noteikšanas procesā precēm, kas ir svītrotas no augsta riska augu saraksta, kā arī tiem augu produktiem un citiem objektiem, kuru kaitīgo organismu risks nav pilnībā novērtēts, ar priekšlikumu regulā tiek ieviests jauns 42.a pants, kurā paredzētas atsevišķas Komisijas pilnvaras pieņemt autonomus īstenošanas aktus attiecībā uz šīm pagaidu atkāpēm no noteiktajiem aizliegumiem vai īpašām importa prasībām.

v) Pilnvarojuma ieviešana Komisijai pieņemt tiesību aktu, ar ko ievieš procesuālos noteikumus trešo valstu pieprasījumu iesniegšanai un izskatīšanai par pagaidu atkāpēm no importa aizliegumiem vai importa prasībām.

Regulas 40. pants nosaka noteikumus par konkrētu noteiktas izcelsmes augu importa aizliegumiem, savukārt 41. pantā izklāstīti noteikumi par konkrētu noteiktas izcelsmes augu importu un pārvietošanu. Kā paskaidrots saistībā ar iepriekšējo ierosināto grozījumu, pēc trešās valsts pieprasījuma Komisija atsevišķos gadījumos piešķir trešām valstīm pagaidu atkāpes no šiem aizliegumiem, lai atļautu importēt konkrētus to augus vai citas preces, vai no importa un pārvietošanas prasībām, lai atļautu importēt un tālāk pārvietot Savienībā konkrētus to augus vai citas preces.

Tomēr nepastāv standartizētas procedūras šo trešo valstu pieprasījumu novērtēšanai. Šobrīd, saņemot trešās valsts pieprasījumu piemērot šādu pagaidu atkāpi, atkāpes piešķiršanas procedūra ir balstīta uz *ad hoc* informācijas pieprasījumu un *ad hoc* lēmumu iesaistīt vai nesaistīt šajā novērtējumā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*). Standartizēta procedūra nodrošinātu noteikumus lēmumu pieņemšanas procesam un līdz ar to pašlaik iztrūkstošo pārredzamību.

Tāpēc priekšlikumā regulas jaunajā 42.a pantā ir paredzētas Komisijas pilnvaras pieņemt noteikumus standartizētai procedūrai, saskaņā ar kuru iesniedzami un izskatāmi pieprasījumi piešķirt pagaidu atkāpes no importa aizliegumiem vai importa prasībām. Šajos noteikumos varētu iekļaut norādījumus par attiecīgās dokumentācijas iesniegšanu un novērtējuma elementiem.

vi) Pilnvarojuma ieviešana pieņemt deleģēto aktu, ar ko ievieš procedūras augsta riska augu identificēšanai un iekļaušanai sarakstā.

Saskaņā ar regulas 42. pantu augu pagaidu iekļaušana augsta riska augu sarakstā jāpamato ar sākotnējo novērtējumu. Tomēr nav sniegta sīkāka informācija par to, kā veikt šādu novērtējumu. Līdz šim vairākas augu sugas kā augsta riska augi ir iekļautas tikai vienā sarakstā, kas izveidots ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019[6]. Dalībvalstu eksperti piedalījās augsta riska augu saraksta sastādīšanas procesā, iesniedzot priekšlikumus, kas tika rūpīgi izvērtēti, un novērtējumā tika ņemti vērā zinātniskie un tehniskie pierādījumi.

Tomēr vairāki dalībnieki ir raksturojuši procedūru kā nepietiekami pārredzamu, jo īpaši ņemot vērā to, ka šī procesa rezultātā uz laiku tika aizliegta jau esoša tirdzniecība.

Šī iemesla dēļ un pārredzamības nolūkos minētā procedūra un novērtējumam nepieciešamie elementi būtu jāapraksta. Šajā sakarā ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 42. pants, ieviešot pilnvaras Komisijai pieņemt deleģētu aktu, kurā aprakstīta procedūra šo augsta riska augu identificēšanai un iekļaušanai sarakstā, kā arī novērtējuma veikšanai nepieciešamie īpašie elementi.

vii) Juridiskā pamata precizēšana trešo valstu ekvivalences prasību noteikšanai, lai atsauktos ne tikai uz iekšējās aprites prasībām, bet arī uz esošajām importa prasībām saskaņā ar attiecīgo starptautisko standartu.

Saskaņā ar regulas 44. pantu Komisija tiek pilnvarota ar īstenošanas aktiem noteikt līdzvērtīgas prasības trešo valstu sistēmām, ja šīs valstis nodrošina tādu fitosanitārās aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs īpašajām prasībām, ko piemēro augu un citu preču pārvietošanai Savienības teritorijā. Šādos gadījumos trešās valsts fitosanitāro sistēmu novērtē Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*), kam seko Savienības lēmums, vai attiecīgās prasības uzskatīt par līdzvērtīgām.

Iespēja noteikt līdzvērtīgas prasības trešo valstu sistēmām tikai tad, ja ir noteiktas prasības augu, augu produktu vai citu objektu iekšējai pārvietošanai, ir ierobežojoša, jo tā neattiecas uz gadījumiem, kkuros šādas prasības attiecībā uz pārvietošanu Savienībā nepastāv, jo nav zināms, vai Savienības teritorijā ir konstatēta attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtne, bet uz kuriem tomēr attiecas īpašas importa prasības. Šī iemesla dēļ saskaņā ar ierosināto grozījumu attiecīgajai trešai valstij būs jānodrošina tāds fitosanitārās aizsardzības līmenis, kas ir līdzvērtīgs ne tikai prasībām attiecībā uz attiecīgo augu un preču iekšēju pārvietošanu, bet arī īpašajām importa prasībām no citām trešām valstīm attiecībā uz šiem augiem un precēm, ja šādas īpašas importa prasības ir noteiktas.

Tādēļ ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 44. panta 1. punkts, paplašinot šādu prasību piemērošanas jomu.

viii) Pilnvarojuma ieviešana Komisijai pieņemt tiesību aktu, ar kuru racionalizē pienākumu piestiprināt augu pasi konkrētiem augiem.

---

6 Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2019 (2018. gada 18. decembris), ar ko izveido provizorisku sarakstu ar augsta riska augiem, augu produktiem vai citiem objektiem Regulas (ES) 2016/2031 42. panta nozīmē un sarakstu ar augiem, kuru ievešanai Savienībā fitosanitārie sertifikāti nav nepieciešami, minētās regulas 73. panta nozīmē (OV L 323, 19.12.2018., 10. lpp.).

Regulas 88. pantā ir noteikts pienākums piestiprināt augu pasi visiem attiecīgajiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem, nepieļaujot nekādus izņēmumus. Tomēr atsevišķos gadījumos, piemēram, pagales vai zāles velēna, noteiktu preču raksturs vai to tirdzniecības ātrums starp profesionāliem operatoriem ir tāds, ka šī pienākuma izpilde kļūst nepraktiska vai pat neiespējama.

Tāpēc ar priekšlikumu tiek grozīts regulas 88. pants, pilnvarojot Komisiju sastādīt sarakstu ar konkrētām precēm, kas ir atbrīvotas no pienākuma tām piestiprināt augu pasi, un noteikt šāda atbrīvojuma piemērošanas kārtību.

ix) Alternatīvu trešo valstu izdotu oficiālu apliecinājumu akceptēšana nolūkā pieskaņoties pašreizējai starptautiskajai situācijai.

Saskaņā ar regulas 99. pantu Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, kuros noteikti elementi, kas jāiekļauj trešo valstu izsniegtajos oficiālajos apliecinājumos par konkrētiem importētiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem, kas nav koksnes iepakojamais materiāls, atbilstīgi piemērojamajiem starptautiskajiem standartiem. Tomēr līdz šim nav ieviesti starptautiskie standarti šādiem apliecinājumiem. Tam par iemeslu ir apstāklis, ka šādi oficiāli apliecinājumi parasti attiecas uz ļoti specifiskiem preču veidiem un izcelsmes valstīm, savukārt starptautiskie standarti parasti ir vispārīgāki. Šī ierobežotā iespēja pieņemt oficiālus apliecinājumus tikai tad, ja tie ir sagatavoti atbilstīgi attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem, ietekmē arī Komisijas īstenošanas lēmumus, kas jau daudzus gadus ir piemērojami.

Tādēļ ar priekšlikumu regulas 99. pants tiek grozīts, lai paplašinātu prasību par "piemērojamiem starptautiskajiem standartiem", iekļautu citus kritērijus kā alternatīvu starptautisko standartu pastāvēšanai un pilnvarotu Komisiju pieņemt deleģētos aktus, kuros izklāstīti šo apliecinājumu elementi bez nepieciešamības pieņemt starptautiskus standartus.

x) Ziņošanas pienākumu racionalizācija

Ar priekšlikumu attiecīgos regulas pantus par šādiem ziņošanas pienākumiem groza šādi:

a) atceļ prasību katru gadu ziņot par noteikto norobežoto teritoriju skaitu un atrašanās vietām, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un attiecīgiem pasākumiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā (18. pants);

b) racionalizē ziņošanu, samazinot ziņojumu iesniegšanas biežumu un pagarinot daudzgadu apsekojumu programmu ilgumu (t.i., periodu, kurā dalībvalstīm jāveic visu karantīnas organismu apsekojums) no 5–7 gadiem līdz 10 gadiem (23. pants).

c) digitalizē šādus ziņošanas pasākumus:

   i) *ad hoc* ziņošana par norobežotajām teritorijām (18. pants);

   ii) ikgadējā ziņošana par karantīnas organismu apsekojumu rezultātiem (22. pants);

   iii) ziņošana par daudzgadu apsekojumu programmām (23. pants);

   iv) ikgadējā ziņošana par prioritāro kaitīgo organismu apsekojumu rezultātiem (24. pants);

v) ikgadējā ziņošana par aizsargājamās zonas karantīnas organismu apsekojumu rezultātiem (34. pants).

Šī iniciatīva ietver arī elektroniskas sistēmas izveidi ziņojumu iesniegšanai (103. pants).

xi) Attiecīgie grozījumi citos Savienības tiesību aktos un nobeiguma noteikumi

Neattiecas.

2023/0378 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031 groza attiecībā uz daudzgadu apsekojumu programmām, paziņojumiem par reglamentētu nekarantīnas organismu klātbūtni, pagaidu atkāpēm no importa aizliegumiem un īpašām importa prasībām un šo atkāpju piešķiršanas procedūru noteikšanu, pagaidu prasībām augsta riska augu, augu produktu un citu objektu importam, procedūru noteikšanu augsta riska augu iekļaušanai sarakstā, fitosanitāro sertifikātu saturu, augu pasu izmantošanu un attiecībā uz noteiktām ziņošanas prasībām par norobežotajām teritorijām un kaitīgo organismu apsekojumiem

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ziņošanas prasībām ir liela nozīme pienācīgas pārraudzības nodrošināšanā un pareizas tiesību aktu izpildes panākšanā. Lai nodrošinātu, ka minētās prasības atbilst paredzētajam mērķim, un lai mazinātu administratīvo slogu, ir svarīgi tās racionalizēt.

(2) Eiropas Parlamenta Regulā (ES) 2016/2031[2] izklāstīti noteikumi par aizsardzības pasākumiem pret augu kaitīgajiem organismiem. Šie noteikumi ietver reglamentēto kaitīgo organismu klasifikāciju un iekļaušanu sarakstā, prasības attiecībā uz konkrētu augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā un pārvietošanu tajā, apsekojumus, paziņojumus par uzliesmojumiem, pasākumus kaitīgo organismu izskaušanai, ja tie konstatēti Savienības teritorijā, kā arī sertifikāciju.

(3) Turklāt Regulā (ES) 2016/2031 ir iekļautas vairākas ziņošanas prasības norobežotu teritoriju izveides un Savienības karantīnas organismu, prioritāro kaitīgo organismu un aizsargājamās zonas karantīnas organismu apsekojumu jomā, kas būtu jāvienkāršo atbilstīgi Komisijas paziņojumam "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada"[3].

---

1 ….

2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

3 COM(2023)168.

(4) Atbilstīgi Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktam dalībvalstīm katru gadu līdz 30. aprīlim Komisijai un pārējām dalībvalstīm jāpaziņo par izveidoto norobežoto teritoriju skaitu un atrašanās vietu, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un iepriekšējā kalendārā gada laikā šajā sakarā veiktajiem attiecīgajiem pasākumiem.

(5) Kā liecina Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanas laikā gūtā pieredze, fitosanitārās politikas koordinācijas nolūkos Savienības līmenī par norobežotajām teritorijām efektīvāk ir paziņot tūlīt pēc to izveides. Dalībvalsts tūlītēja paziņošana par norobežotajām teritorijām palīdz pārējām dalībvalstīm, Komisijai un profesionālajiem operatoriem uzzināt par attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtni un izplatību un pieņemt lēmumu par turpmākajiem pasākumiem. Tāpēc Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktā būtu jānosaka pienākums dalībvalstīm paziņot Komisijai un pārējām dalībvalstīm par norobežotajām teritorijām tūlīt pēc to izveides, kā arī pat attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un veiktajiem pasākumiem. Šāds pienākums nerada jaunu administratīvo slogu, jo tūlītēja paziņošana par norobežotajām teritorijām ir jau pastāvošs pienākums, kas noteikts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2019/1715[4] I pielikuma 7.1. punktā, un pašlaik to īsteno visas dalībvalstis. Šī pienākuma noteikšana Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punktā skaidrāk noteiks piemērojamos noteikumus attiecībā uz norobežotajām teritorijām, savukārt attiecīgais pienākums Īstenošanas regulā (ES) 2019/1715 būtu jāatceļ, lai izvairītos no attiecīgo noteikumu pārklāšanās.

(6) Turklāt, kā liecina Regulas (ES) 2016/2031 18. panta 6. punkta piemērošanas pieredze, dalībvalstu pienākums līdz katra gada 30. aprīlim paziņot Komisijai un pārējām dalībvalstīm par izveidoto norobežoto teritoriju skaitu un atrašanās vietām, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un attiecīgajiem pasākumiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā, tikai palielina administratīvo slogu, ko jau rada pienākums nekavējoties paziņot par norobežotajām zonām, bet nenodrošina praktiskus ieguvumus. Tāpēc tas būtu jāsvītro no minētā panta.

(7) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 22. panta 3. punktu, 24. panta 2. punktu un 34. panta 2. punktu dalībvalstīm līdz katra gada 30. aprīlim ir jāziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm iepriekšējā kalendārajā gadā veikto apsekojumu rezultāti attiecībā uz noteiktu kaitīgo organismu klātbūtni Savienības teritorijā. Tie ir Savienības karantīnas organismi, kaitīgie organismi, uz kuriem attiecas saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 29. un 30. pantu pieņemtie pasākumi, attiecīgi prioritārie kaitīgie organismi un aizsargājamās zonas karantīnas organismi. Turklāt saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 23. panta 2. punktu dalībvalstis pēc pieprasījuma dara zināmas Komisijai un pārējām dalībvalstīm savas daudzgadu apsekojumu programmas pēc to izstrādes.

(8) Saskaņā ar 23. panta 1. punkta trešo daļu daudzgadu apsekojumu programmas ir jāizstrādā laikposmam no pieciem līdz septiņiem gadiem. Kā liecina kopš Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanas dienas gūtā pieredze, dalībvalstīm vajag vairāk laika šo programmu pienācīgai sagatavošanai un izstrādei. Šī iemesla dēļ, kā arī lai samazinātu kompetento iestāžu administratīvo slogu, šis periods būtu jāpagarina līdz 10 gadiem. Juridiskās skaidrības labad būtu jāprecizē, ka šīs programmas pēc tam ir atkārtoti

[4] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/1715 (2019. gada 30. septembris), ar ko nosaka noteikumus par oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmas un tās sistēmas komponentu darbību ("*IMSOC* regula") (OV L 261, 14.10.2019., 37. lpp.).

jāizstrādā uz secīgiem 10 gadu periodiem un pirmais periods beidzas 2029. gada 14. decembrī, proti, 10 gadus pēc Regulas (ES) 2016/2031 piemērošanas dienas.

(9) Regulas (ES) 2016/2031 30. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka gadījumā, ja Komisija secina, ka kritēriji attiecībā uz Savienības karantīnas kaitīgo organismu sarakstā neiekļautiem kaitīgajiem organismiem, kas noteikti minētās regulas I pielikuma 3. iedaļas 2. apakšiedaļā, ir izpildīti, tā ar īstenošanas aktiem nekavējoties pieņem pasākumus uz noteiktu laiku attiecībā uz minētā kaitīgā organisma radītajiem riskiem.

(10) Īstenojot šo noteikumu, dažas dalībvalstis pauda šaubas par jēdziena "pasākumi" precīzu darbības jomu un jo īpaši par to, vai tas attiecas uz darbībām, kas veiktas saistībā ar preču importu vai iekšēju apriti, lai novērstu attiecīgā kaitīgā organisma ievešanu un izplatību Savienības teritorijā. Tāpēc juridiskās skaidrības un pilnības nolūkiem 30. panta 1. punkts būtu jāgroza, konkrēti norādot, ka šie pasākumi var ietvert aizliegumu attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnei Savienības teritorijā un prasības attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienībā un pārvietošanu tās teritorijā.

(11) Regulas (ES) 2016/2031 41. panta 4. punktā izklāstīts, ka gadījumā, ja Savienības teritorijā ir ievesti vai pārvietoti augi, augu produkti vai citi objekti, tādējādi pārkāpjot minētā panta 1. punkta noteikumus, dalībvalstīm jāpieņem nepieciešamie pasākumi, kā minēts Savienības tiesību aktos par oficiālajām kontrolēm, un, izmantojot šīs regulas 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu, jāinformē Komisija un citas dalībvalstis. Minētajā pantā ir noteikta prasība novērst Savienības karantīnas organismu klātbūtni uz šiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem.

(12) Tomēr Regulas (ES) 2016/2031 37. pantā nav noteikta prasība ziņot par attiecīgo noteikumu pārkāpumiem attiecībā uz pasākumiem, lai novērstu reglamentētu nekarantīnas organismu (RNKO) klātbūtni uz stādāmajiem augiem.

Tādēļ būtu jāgroza Regulas (ES) 2016/2031 37. pants, paredzot, ka RNKO prasību neizpildes gadījumā dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, kā minēts Regulā (ES) 2017/625, un informē Komisiju un citas dalībvalstis, izmantojot Regulas (ES) 2016/2031 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas sistēmu.

(13) Līdz ar to Regulas (ES) 2016/2031 104. pantā, kas attiecas uz paziņojumiem kaitīgo organismu klātbūtnes gadījumā, būtu jāiekļauj arī atsauce uz 37. panta 1. punktu.

(14) Dažos gadījumos ir lietderīgi atļaut ievest Savienības teritorijā konkrētus augus, augu produktus vai citus objektus no konkrētām trešām valstīm, atkāpjoties no attiecīgā saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 40. panta 1. punktu noteiktā aizlieguma vai īpašām un līdzvērtīgām prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 41. panta 2. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā. Attiecīgie augi, augu produkti un citi objekti pašlaik ir uzskaitīti Īstenošanas regulas (ES) 2019/2072 attiecīgi VI un VII pielikumā[5]. Šie ir gadījumi, kad trešā valsts ir iesniegusi pieprasījumu piešķirt šādu pagaidu atkāpi un ir sniegusi rakstiskas garantijas, ka pasākumi, ko tā piemēro savā teritorijā, efektīvi samazina attiecīgo risku, ko rada šie augi, augu produkti vai citi objekti, un sākotnējais riska novērtējums ir parādījis, ka risku Savienības teritorijai iespējams samazināt līdz

[5] Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/2072 (2019. gada 28. novembris), ar ko paredz vienotus nosacījumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem īstenošanai, atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 690/2008 un groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2019 (OV L 319, 10.12.2019., 1.–279. lpp.).

pieņemamam līmenim, piemērojot konkrētus pagaidu pasākumus, kas noteikti Regulas (ES) 2016/2031 II pielikuma 1. iedaļas 2. un 3. punktā.

(15) Skaidrības un pārredzamības labad Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, ar ko paredz šādas atkāpes. Pilnības nolūkiem šajos aktos būtu jānosaka arī pagaidu pasākumi, kas ir nepieciešami, lai samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim, un kas sniedz pienācīgu laiku, lai pilnībā novērtētu visus kaitīgo organismu radītos riskus, kuri vēl nav pilnībā novērtēti saistībā ar konkrētajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem. Tas ļaus pēc attiecīgā novērtējuma pabeigšanas atbilstīgi Regulas (ES) 2016/2031 II pielikuma 2. iedaļas principiem tos augus, augu produktus vai citus objektus paturēt preču sarakstā vai vai svītrot no tā atbilstīgi Regulas (ES) 2016/2031 40. panta 3. punktam vai 41. panta 3. punktam.

(16) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 42. panta 4. punktu augs, augu produkts vai cits objekts ir svītrojams no augsta riska augu, augu produktu un citu objektu saraksta, ja, pamatojoties uz riska novērtējumu, tiek secināts, ka uz to ievešanu Savienības teritorijā ir jāattiecina aizliegums, īpašas prasības vai vispār nekādas prasības. Tomēr, kā liecina minētā panta piemērošanas pieredze, dažos gadījumos šo preču ievešanai Savienības teritorijā varētu piemērot īpašus pasākumus, kas samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim, savukārt attiecībā uz dažiem tajās esošajiem kaitīgajiem organismiem joprojām pilns novērtējums nav pabeigts. Šā iemesla dēļ Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktu, ar ko svītrot augus, augu produktus vai citus objektus no augsta riska augu, augu produktu vai citu objektu saraksta, kas pieņemts saskaņā ar 42. panta 3. punktu, ja tie rada fitosanitāro risku, kas vēl nav pilnībā novērtēts un attiecībā uz tiem vēl nav pieņemts neviens īstenošanas akts saskaņā ar 42. panta 4. punktu. Lai samazinātu jebkuru fitosanitāro risku līdz pieņemamam līmenim, šajos aktos būtu jāparedz pagaidu pasākumi attiecībā uz šo augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā.

(17) Lai nodrošinātu samērīgu pieeju un iespējami ātrāku attiecīgo riska novērtējumu pabeigšanu, visu minēto īstenošanas aktu piemērošanas periodam vajadzētu būt tādam, lai saprātīgi būtu iespējams pilnībā novērtēt visus fitosanitāros riskus un attiecīgo trešo valstu piemērotos pasākumus, un tas nedrīkst būt ilgāks par 5 gadiem.

(18) Turklāt Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētu aktu, papildinot Regulu (ES) 2016/2031 ar procedūras elementiem, kas jāievēro, piešķirot pagaidu atkāpes no 40. panta 2. punkta un 41. panta 2. punkta. Tas ir nepieciešams, jo pieredze kopš Regulas (ES) 2016/2031 pieņemšanas ir apliecinājusi, ka ir vajadzīga standartizēta procedūra šādu pagaidu atkāpju piešķiršanai, lai nodrošinātu pārredzamību un konsekvenci dalībvalstīm, trešām valstīm un attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem.

(19) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētu aktu, ar ko papildina šo regulu, nosakot procedūras, kas jāievēro, iekļaujot sarakstā augsta riska augus, augu produktus un citus objektus. Šajā procedūrā būtu jāietver visi šie elementi: attiecīgās dokumentācijas sagatavošana, saturs un iesniegšana, ko veic attiecīgās trešās valstis; darbības, kas jāveic pēc šādas dokumentācijas saņemšanas; attiecīgā riska novērtējuma veikšanas kārtība; ar konfidencialitāti un datu aizsardzību saistītās dokumentācijas apstrāde. Tas ir nepieciešams, jo pieredze liecina, ka norādīta procedūra augsta riska augu iekļaušanai sarakstā varētu garantēt pārskatāmību un konsekvenci dalībvalstīm, trešām valstīm un attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem.

(20) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 44. panta 1. punkta a) apakšpunktu Komisijai ar īstenošanas aktiem pēc konkrētas trešās valsts pieprasījuma ir jānosaka līdzvērtīgas

prasības, ja attiecīgā trešā valsts, tās oficiālā kontrolē piemērojot vienu vai vairākus no konkrētajiem pasākumiem, nodrošina fitosanitārās aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs īpašajām prasībām attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu pārvietošanu Savienības teritorijā.

(21) Minētā noteikuma īstenošanas pieredze liecina, ka tikai īpašajām prasībām līdzvērtīgu prasību noteikšana attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu pārvietošanu Savienības teritorijā, nav nedz piemērota, nedz iespējama gadījumos, kad šādas prasības attiecībā uz pārvietošanu neeksistē. Praksē bieži ir gadījumi, kad Savienības noteikumi attiecas uz kaitīgiem organismiem, kas sastopami tikai trešās valstīs, nevis Savienības teritorijā, un ir pieņemtas prasības tikai preču ievešanai Savienības teritorijā.

(22) Šā iemesla dēļ attiecīgajai trešai valstij pieprasītajam fitosanitārās aizsardzības līmenim vajadzētu būt līdzvērtīgam piemērojamajām īpašajām prasībām attiecīgo augu, augu produktu un citu objektu ievešanai Savienības teritorijā no visām vai dažām trešām valstīm.

(23) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punktu fitosanitārā sertifikāta sadaļā "Papildu deklarācija" jānorāda, kura īpašā prasība ir izpildīta, kad vien attiecīgais īstenošanas akts, kas pieņemts, ievērojot attiecīgi 28. panta 1. un 2. punktu, 30. panta 1. un 3. punktu, 37. panta 2. punktu, 41. panta 2. un 3. punktu un 54. panta 2. un 3. punktu, paredz vairākas iespējas šādām prasībām. Minētajā norādē jāietver viss attiecīgās prasības formulējums.

(24) Regulas (ES) 2016/2031 praktiskā īstenošana ir parādījusi, ka fitosanitārajos sertifikātos jāiekļauj arī atsauce uz prasībām, kas pieņemtas saskaņā ar regulas 37. panta 4. punktu, proti, pasākumiem, ar ko novērš RNKO klātbūtni uz attiecīgajiem stādāmajiem augiem, kā minēts minētās regulas 36. panta f) apakšpunktā, ja attiecīgais noteikums paredz vairākas dažādas iespējas attiecībā uz šādām prasībām. Tas atbilst pieejai Savienības karantīnas organismiem, jo minētās regulas 71. panta 2. punktā ir atsauce uz īstenošanas aktu, kas pieņemts saskaņā ar 41. panta 2. un 3. punktu. Tas arī nodrošinās lielāku skaidrību un noteiktību kompetentajām iestādēm, profesionālajiem operatoriem un trešām valstīm attiecībā uz noteikumu piemērošanu RNKO un attiecīgajiem stādāmajiem augiem.

(25) Šā iemesla dēļ Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punktā būtu jāiekļauj atsauce uz saskaņā ar 37. panta 4. punktu pieņemtajiem īstenošanas aktiem. Turklāt atsauce uz 37. panta 2. punktu būtu jāsvītro, jo tā neattiecas uz fitosanitārā sertifikāta papildu deklarācijas saturu.

(26) Atbilstīgi Regulas (ES) 2016/2031 88. pantam pirms attiecīgie augi, augu produkti un citi objekti tiek pārvietoti Savienības teritorijā, ievērojot 79. pantu, vai ievesti vai pārvietoti aizsargājamā zonā, ievērojot Regulas (ES) 2016/2031 80. pantu, attiecīgie profesionālajiem operatoriem augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības vienībai jāpiestiprina augu pases. Ja šādi augi, augu produkti vai citi objekti tiek pārvietoti iepakojumā, sainī vai konteinerā, augu pase jāpiestiprina minētajam iepakojumam, sainim vai konteineram.

(27) Tirdzniecības prakse, kas balstās uz Regulu (ES) 2016/2031, ir parādījusi, ka atsevišķos gadījumos praktiski nav iespējams piestiprināt augu pases konkrētu augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības vienībām to izmēra, formas vai citu specifisku īpašību dēļ, vai tā pārvietošanas ātruma dēļ no viena profesionāla operatora citam. Tā vietā būtu jāļauj šo augu, augu produktu vai citu objektu tirdzniecības

vienības pārvietot Savienības teritorijā ar augu pasi, kas tām piesaistīta citādi, nevis fiziski piestiprinot. Regulā (ES) 2016/2031 noteiktās prasības augu pasu izsniegšanai attiecīgajiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem paliek spēkā.

(28) Tāpēc Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētu aktu, ar ko atļauj pārvietot konkrētus augus, augu produktus un citus objektus bez to tirdzniecības vienībām piestiprinātas augu pases to izmēra, formas, tirdzniecības ātruma vai citu specifisku īpašību dēļ, kas šādu piestiprināšanu padarītu nepraktisku. Šajā sakarā ir nepieciešams noteikt kārtību, ar ko augu pase paliek lietošanā arī tad, ja tā nav piestiprināta, un joprojām attiecas uz attiecīgajiem augiem, augu produktiem un citiem objektiem, lai nodrošinātu, ka augu pase vienmēr ir piesaistīta attiecīgajai precei, izmantojot īpašu zīmi, mikroshēmu, datubāzi vai citus atbilstošus elementus.

(29) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 99. panta 1. punktu Komisija ir tiesīga pieņemt deleģētos aktus, ar ko papildina minēto regulu, nosakot elementus, kas jāiekļauj oficiālajos apliecinājumos, kuri konkrēti attiecas uz augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kas nav koksnes iepakojuma materiāls, atbilstīgi piemērojamajiem starptautiskajiem standartiem. Kopš Regulas (ES) 2016/2031 pieņemšanas šādi starptautiskie standarti nav pieņemti, un šobrīd neviena starptautiska organizācija neveic nekādus sagatavošanās darbus šādu standartu izstrādei. Tā rezultātā un šādu starptautisku standartu neesamības dēļ, pamatojoties uz Regulas (ES) 2016/2031 99. pantu, nav iespējams pieņemt deleģētu aktu, kurā būtu noteikti attiecīgie oficiālajiem apliecinājumiem nepieciešamie elementi. Tā kā šāda deleģētā akta nav, attiecīgo augu, augu produktu vai citu objektu ievešana Savienības teritorijā nav iespējama, izmantojot šos oficiālos apliecinājumus kā alternatīvu fitosanitārajiem sertifikātiem.

(30) Turklāt atbilstīgi dažiem īstenošanas aktiem, kas pieņemti saskaņā ar Padomes Direktīvu 77/93/EEK[6] un 2000/29/EK[7], augi, augu produkti un citi objekti joprojām tiek ievesti Savienības teritorijā, pievienojot vairākās trešās valstīs izdotus oficiālus apliecinājumus, kas nav fitosanitārie sertifikāti. Šie tiesību akti jo īpaši ir Komisijas Lēmumi 93/365/EK[8], 93/422/EEK[9], 93/423/EEK[10] un Īstenošanas lēmums

---

6 Padomes Direktīva 77/93/EK (1976. gada 21. decembris) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu dalībvalstīs, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem (OV L 26, 31.1.1977., 20. lpp.).

7 Padomes Direktīva 2000/29/EK (2000. gada 8. maijs) par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ievešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā (OV L 169, 10.7.2000., 1. lpp.).

8 Komisijas 1993. gada 2. jūnija Lēmums 93/365/EEK, ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt izņēmumus no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz termiski apstrādātu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Kanādā, un ar ko nosaka sīkas ziņas attiecībā uz indikatoru sistēmu, kas piemērojama termiski apstrādātai koksnei (OV L 151, 23.6.1993., 38. lpp.).

9 Komisijas 1993. gada 22. jūnija Lēmums 93/422/EEK, ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt atkāpes no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz kamerā žāvētu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Kanādā, un ar ko nosaka informāciju par indikatorsistēmu, kas jāpiemēro kamerā žāvētai koksnei (OV L 195, 4.8.1993., 51. lpp.).

10 Komisijas 1993. gada 22. jūnija Lēmums 93/423/EEK, ar ko dalībvalstīm atļauj paredzēt izņēmumus no dažiem Padomes Direktīvas 77/93/EEK noteikumiem attiecībā uz kamerā žāvētu skujkoku koksni, kuras izcelsme ir Amerikas Savienotajās Valstīs, un ar ko nosaka sīkas ziņas attiecībā uz indikatoru sistēmu, kas piemērojama kamerā žāvētai koksnei (OV L 195, 4.8.1993., 55. lpp.).

2013/780/ES[11]. Šie lēmumi tikuši pieņemti, nepastāvot atbilstošiem starptautiskiem standartiem.

(31) Regulas (ES) 2016/2031 un minēto lēmumu, kas joprojām ir spēkā, īstenošanā gūtā pieredze liecina, ka šie oficiālie apliecinājumi sniedz pietiekamas garantijas Savienības teritorijas fitosanitārajai aizsardzībai, neskatoties uz to, ka nav attiecīgu starptautisko standartu. Šā iemesla dēļ un lai nodrošinātu oficiālu apliecinājumu turpmāku izmantojumu saskaņā ar Regulu (ES) 2016/2031, no 99. panta 1. punkta būtu jāsvītro nosacījums, ka attiecīgā deleģētā akta elementi ir nepieciešami saskaņā ar piemērojamiem starptautiskajiem standartiem.

(32) Saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 103. pantu Komisijai ir jāizveido elektroniska sistēma dalībvalstu paziņojumu iesniegšanai. Lai nodrošinātu, ka šādu elektronisko sistēmu var izmantot arī tādu ziņojumu iesniegšanai kā Savienības karantīnas organismu, prioritāro kaitīgo organismu un aizsargājamo zonu karantīnas organismu apsekojumu ziņojumi, minētā panta pirmais teikums būtu jāgroza, lai ietvertu arī dalībvalstu ziņojumu iesniegšanu. Tas nepieciešams ziņošanas sistēmas racionalizēšanai un fitosanitāro pasākumu digitalizācijas procesa stiprināšanai.

(33) Tāpēc Regula (ES) 2016/2031 būtu attiecīgi jāgroza.

(34) Lai trešās valstis un to profesionālie operatori varētu pielāgoties jaunajiem noteikumiem par fitosanitāro sertifikātu izsniegšanu par atbilstību attiecīgajiem RNKO noteikumiem, Regulas (ES) 2016/2031 71. panta 2. punkta grozījumi būtu jāpiemēro no … [*6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā*],

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/2031

Regulu (ES) 2016/2031 groza šādi:

1) regulas 18. panta 6. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis Komisijai un pārējām dalībvalstīm par norobežotajām teritorijām paziņo tūlīt pēc to izveides, norādot arī attiecīgos kaitīgos organismus un veiktos pasākumus. Šādus paziņojumus iesniedz, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko ziņošanas sistēmu.";

2) regulas 22. panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Minētie ziņojumi ietver informāciju par to, kur veikti apsekojumi, apsekojumu veikšanas laiku, attiecīgajiem kaitīgajiem organismiem un augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, pārbaužu un ņemto paraugu skaitu un katra attiecīgā kaitīgā organisma klātbūtnes konstatējumu. Šos ziņojumus iesniedz 103. pantā minētajā paziņojumu un ziņojumu iesniegšanas elektroniskajā sistēmā, kuru šim nolūkam izveidojusi Komisija.";

[11] Komisijas 2013. gada 18. decembra Īstenošanas lēmums 2013/780/ES, ar ko paredz atkāpi no Padomes Direktīvas 2000/29/EK 13. panta 1. punkta ii) apakšpunkta attiecībā uz tādiem *Quercus L., Platanus L.* un *Acer saccharum Marsh.* zāģmateriāliem bez mizas, kuru izcelsme ir Amerikas Savienotajās Valstīs (OV L 346, 20.12.2013., 61. lpp.).

3) regulas 23. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Daudzgadu apsekojumu programmas izstrādā uz 10 gadiem, un pēc tam tās pagarina un vajadzības gadījumā atjaunina uz turpmākiem 10 gadu periodiem. Pirmais periods beidzas 2029. gada 14. decembrī.";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis pēc Komisijas pieprasījuma dara zināmas savas daudzgadu apsekojumu programmas. Šos paziņojumus iesniedz 103. pantā minētajā paziņojumu un ziņojumu iesniegšanas elektroniskajā sistēmā.";

4) regulas 24. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim ziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Šos ziņojumus iesniedz 103. pantā minētajā paziņojumu un ziņojumu iesniegšanas elektroniskajā sistēmā.";

5) regulas 30. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

"Ar minētajiem pasākumiem konkrēti attiecībā uz katru attiecīgo kaitīgo organismu vajadzības gadījumā īsteno vienu vai vairākus no 28. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz g) apakšpunktā minētajiem noteikumiem. Tie var ietvert minētā kaitīgā organisma klātbūtnes Savienības teritorijā aizliegumu un/vai prasības attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu un pārvietošanu Savienības teritorijā.";

6) regulas 34. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Dalībvalstis katru gadu līdz 30. aprīlim paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par to 1. punktā minēto apsekojumu rezultātiem, kas veikti iepriekšējā kalendārajā gadā. Šos paziņojumus iesniedz 103. pantā minētajā paziņojumu un ziņojumu iesniegšanas elektroniskajā sistēmā.";

7) regulas 37. pantam pievieno šādu punktu:

"10. Ja stādāmie augi Savienības teritorijā ir ievesti vai pārvietoti, pārkāpjot 1. punktu, dalībvalstis pieņem nepieciešamos pasākumus, kā minēts Regulas (ES) 2017/625 66. panta 3. punktā, un, izmantojot 103. pantā minēto elektronisko paziņošanas un ziņošanas sistēmu, informē Komisiju un citas dalībvalstis par šo pārkāpumu un šiem pasākumiem.

Dalībvalstis šos pasākumus dara zināmus arī trešai valstij, no kuras šie stādāmie augi ievesti Savienības teritorijā.";

8) regulas 42. panta 1. punktam pievieno šādas daļas:

"Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģētu aktu, kas papildina šo regulu, nosakot procedūru augsta riska augu, augu produktu un citu objektu iekļaušanai sarakstā.

Šajā procedūrā paredz visus šos elementus:

a) attiecīgu pierādījumu sagatavošana augsta riska augu, augu produktu un citu objektu novērtēšanai;

b) darbības, kas jāveic pēc šādu pierādījumu saņemšanas;

c) attiecīgā novērtējuma procedūras;

d) konfidencialitāte un datu aizsardzība dokumentācijas apstrādē.”;

9) regulā pēc 42. panta iekļauj šādu 42.a pantu:

“42.a pants

Pagaidu atkāpes no 40. un 42. pantā paredzētajiem aizliegumiem un 41. pantā minētajām prasībām

1. Atkāpjoties no 40. panta 1. punkta un 41. panta 1. punkta, Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt pagaidu atkāpes no 40. panta 1. punktā paredzētā aizlieguma un no 41. panta 2. punktā minētajām īpašajām un līdzvērtīgajām prasībām attiecībā uz tādu konkrētu augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā, kuru izcelsme ir vienā vai vairākās trešās valstīs un kuri rada fitosanitāro risku, kas vēl nav pilnībā novērtēts.

   Ar šiem īstenošanas aktiem:

   a) nosaka pagaidu pasākumus attiecībā uz šo augu, augu produktu un citu objektu ievešanu Savienības teritorijā atbilstīgi II pielikuma 2. iedaļā izklāstītajiem principiem un

   b) groza 40. panta 2. punktā un 41. panta 2. punktā minētā īstenošanas akta attiecīgās daļas, iekļaujot atsauci uz atkāpi attiecībā uz attiecīgo augu, augu produktu vai citu attiecīgo objektu.

2. Šā panta 1. punktā minētās pagaidu atkāpes var pieņemt tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

   a) attiecīgā trešā valsts ir iesniegusi Komisijai pieprasījumu, kurā ietvertas oficiālas rakstiskas garantijas, ka tās teritorijā pirms pieprasījuma iesniegšanas un pieprasījuma iesniegšanas brīdī tika un tiek piemēroti attiecīgā fitosanitārā riska novēršanai nepieciešamie pasākumi, un

   b) sākotnējais novērtējums ir parādījis, ka šie augi, augu produkti vai citi objekti rada risku, kuru var samazināt līdz pieņemamam līmenim, piemērojot vienu vai vairākus pasākumus attiecībā uz konkrēto fitosanitāro risku.

3. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģētu aktu, ar ko papildina šo regulu attiecībā uz procedūru, kas jāievēro, piešķirot 1. punktā minētās pagaidu atkāpes. Minētajā deleģētajā aktā paredz šādus procedūras elementus:

   a) attiecīgā pieprasījuma un dokumentācijas sagatavošana, saturs un iesniegšana, ko veic attiecīgās trešās valstis;

   b) darbības, kas jāveic pēc šādu pieprasījumu un dokumentācijas saņemšanas;

   c) konfidencialitāte un datu aizsardzība pieprasījumu un dokumentācijas apstrādē.

4. Atkāpjoties no 42. panta 2. punkta, Komisija ar īstenošanas aktiem var pieņemt pagaidu atkāpes no 42. panta 3. punktā minētajiem aktiem, ja ir izpildīti abi šie nosacījumi:

   a) vēl nav pilnībā novērtēts augsta riska augu, augu produktu vai citu objektu radītais attiecīgais fitosanitārais risks;

b) par attiecīgajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem vēl nav pieņemts neviens īstenošanas akts saskaņā ar 42. panta 4. punktu.

Šajos īstenošanas aktos nosaka pagaidu pasākumus, kas nepieciešami, lai līdz pieņemamam līmenim samazinātu attiecīgo fitosanitāro risku, ko rada šo augu, augu produktu un citu objektu ievešana Savienībā.

5. Šā panta 1., 2. un 4. punktā minētajos īstenošanas aktos paredz, ka attiecīgās trešās valstis ik gadu sniedz ziņojumu par attiecīgo pagaidu pasākumu piemērošanu. Ja attiecīgais ziņojums liek secināt, ka paziņotie pasākumi nav pienācīgi novērsuši attiecīgo risku, tiesību aktu, ar ko paredz šos pasākumus, nekavējoties atceļ vai vajadzības gadījumā groza.

6. Šā panta 1., 2. un 4. punktā minēto īstenošanas aktu piemērošanas periodu nosaka tādu, kas saprātīgi ļautu pilnībā novērtēt visus fitosanitāros riskus un attiecīgo trešo valstu pasākumus, un tas nepārsniedz piecus gadus.

7. Šā panta 1., 2. un 4. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 107. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

10) regulas 44. panta 1. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) attiecīgā trešā valsts, tās oficiālā kontrolē piemērojot vienu vai vairākus no konkrētajiem pasākumiem, nodrošina fitosanitārās aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs īpašajām prasībām attiecībā uz augu, augu produktu un citu objektu ievešanu no citām trešām valstīm un/vai pārvietošanu Savienības teritorijā;

11) regulas 71. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Fitosanitārā sertifikāta sadaļā "Papildu deklarācija" norāda, kura īpašā prasība ir izpildīta, kad vien attiecīgais īstenošanas akts, kas pieņemts, ievērojot 28. panta 1. un 2. punktu, 30. panta 1. un 3. punktu, 37. panta 4. punktu, 41. panta 2. un 3. punktu un 54. panta 2. un 3. punktu, paredz vairākas atšķirīgas iespējas šādām prasībām. Minētajā norādē ietver visu attiecīgās prasības formulējumu.";

12) regulas 88. pantam pievieno šādu daļu:

"Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģēto aktu, kas papildina šo regulu:

a) tajā nosaka augus, augu produktus un citus objektus, kurus, atkāpjoties no pirmās daļas, var pārvietot Savienībā ar augu pasi, kas tiem piesaistīta citādi, nevis fiziski piestiprinot, to izmēra, formas vai to tirdzniecības ātruma dēļ, kas šo piestiprināšanu padara neiespējamu vai ļoti sarežģītu, un

b) tajā paredz noteikumus, kas nodrošina, ka attiecīgajā augu pasē, kaut arī tā nav piestiprināta, tomēr ir norāde uz attiecīgajiem augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, izmantojot īpašu atzīmi, mikroshēmu un/vai datubāzi.";

13) regulas 99. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 105. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem papildina šo regulu, nosakot elementus, kas jāiekļauj oficiālajos apliecinājumos, kuri īpaši paredzēti augiem, augu produktiem vai citiem objektiem, kas nav koksnes iepakojamais materiāls, kā pierādījums tam, ka ir īstenoti pasākumi, kas pieņemti, ievērojot 28. panta 1. vai 2. punktu, 30. panta

1. vai 3. punktu, 41. panta 2. vai 3. punktu, 44. pantu vai 54. panta 2. vai 3. punktu.";

14) regulas 103. panta pirmo teikumu aizstāj ar šādu teikumu:

"Komisija izveido elektronisku sistēmu dalībvalstu paziņojumu un ziņojumu iesniegšanai.";

15) ar šādu teikumu aizstāj 104. panta pirmās daļas pirmo teikumu:

"Komisija var ar īstenošanas aktiem paredzēt konkrētus noteikumus par 9. panta 1. un 2. punktā, 11. pantā, 17. panta 3. punktā, 18. panta 6. punktā, 19. panta 2. punktā, 28. panta 7. punktā, 29. panta 3. punkta pirmajā daļā, 30. panta 8. punktā, 33. panta 1. punktā, 37. panta 10. punktā, 40. panta 4. punktā, 41. panta 4. punktā, 46. panta 4. punktā, 49. panta 6. punktā, 53. panta 4. punktā, 54. panta 4. punktā, 62. panta 1. punktā, 77. panta 2. punktā un 95. panta 5. punktā minēto paziņojumu iesniegšanu."

2. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

1. panta 11. punktu piemēro no [*6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā*].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā – priekšsēdētājs	*Padomes vārdā — priekšsēdētājs*